

СТАНОВИЩЕ

**ОТ ПРОФ. Д.Н. МАРИЯ БАЕВА
ОТНОСНО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА
ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 1.2.
ПЕДАГОГИКА (МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА В
НАЧАЛНИТЕ КЛАСОВЕ – УЧЕБНА ДЕЙНОСТ И МАТЕМАТИЧЕСКО
РАЗВИТИЕ), ОБЯВЕН В „ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК“ БР. 19 ОТ 05.03.2024 Г.**

КАНДИДАТ: ДОЦ. Д-Р ЯНКА ДИМИТРОВА СТОИМЕНОВА

Съответствие на процедурата и подадената документация с действащата нормативна уредба

Представям писмено становище, изготвено на основание Заповед № 837/17.04.2024 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и решение на научното жури. Становището е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат – доц. д-р Янка Димитрова Стоименова.

Документите и материалите, представени от доц. д-р Янка Стоименова отговарят на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

След проучване на представената документация се установява, че процедурата е спазена.

Общо биографично представяне на кандидата и преподавателски статус

Представените по конкурса документи от доц. д-р Янка Стоименова съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Съобразно изискванията за конкурса са предоставени и следните материали: автобиография, дипломи за висше образование, диплома за образователна и научна степен „доктор“, документ за заемане на академична длъжност, удостоверение за трудов стаж по специалността, документи, доказващи изпълнението на изискванията по чл. 115, ал. 1, т. 2, списък на публикации (списък на всички публикации и отделно на представените за участие в конкурса), справка за публикации, конференции, проекти и научни ръководства, справка по образец за изпълнение на минималните национални изисквания за съответната научна област и допълнителните изисквания на ЮЗУ „Неофит Рилски“, справка за цитиранията, справка за оригиналните научни приноси, справка за показателите по чл. 122, ал. 2 с приложени доказателствени документи, научни трудове, представени за участие в конкурса, резюмета на рецензираните публикации на български и английски език, копие от обявата в Държавен вестник.

Оценката за кандидата е основана на предоставената в документите информация и професионална биография. Областите на професионален интерес на доц. д-р Янка Стоименова са свързани с:

- Методика на обучението по математика в началните класове,
- Методика на обучението по математика на деца със специални образователни потребности,
- Психолого-педагогически основи на творческата дейност по математика,
- Теоретични основи на обучението по математика в началните класове,
- Индивидуалната помощ в социално-педагогическите институции,
- Педагогическо моделиране на урока в началното училище,
- Педагогически технологии за формиране на математически представи у 3-11 годишни деца,
- Организация на средата за интеркултурно педагогическо взаимодействие,
- Организация на самоподготовка на деца с риск,
- Образователни технологии за работа в детската градина и начално училище.

Като преподавател (чрез преподаваните дисциплини), а също и като завеждащ катедра (2011-2023) и декан на Факултета по педагогика (от 2019 г.) доц. Янка Стоименова фокусира своето внимание и действия върху:

- формиране и развитие на професионални и ключови компетенции на бъдещите учители в академична среда;
- развитие на професионални и ключови компетенции чрез практическото обучение на студентите от педагогическите специалности;
- мотивиране и ангажиране на студентите от педагогическите специалности в активно и съзнателно участие в учебни и учебно-практически дейности;
- разработване на авторски подходи по водените от кандидата учебни дисциплини – холистичният и компетентностният подходи са в основата на разработването на методическите стратегии.

Доц. д-р Стоименова има дългогодишен преподавателски и богат научноизследователски опит в областта на обучението по математика в началните класове, включващ над 90 публикации в същата област. Докторската си степен придобива през 2003 г. в професионалното направление на настоящия конкурс с дисертация на тема „Развитие на математическите способности на учениците в начална училищна възраст чрез решаване на творчески задачи“. Тя е доцент, доктор по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по математика в началните класове).

Преподавателската дейност е по направление на конкурса.

Доц. Янка Стоименова е участвала в множество научно-изследователски проекти.

Конкурсът е осигурен с необходимите часове по обявеното направление.

Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Публикации, представени за участие в конкурса

За участие в конкурсната процедура са представени общо 35 публикации, от които 3 броя самостоятелни монографии, свързани пряко с проблематиката на конкурса, 3

самостоятелни статии, публикувани в международни реферирани и индексирани в световно известни бази данни научни списания; 24 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране (9 самостоятелни, публикувани в България и 15 самостоятелни, публикувани в чужбина); 3 студии, публикувани в редактирани колективни томове, едната, от които в съавторство и 2 университетски учебни пособия.

Анализът на представените публикации показва, че:

- а) научните трудове отговарят на минималните национални изисквания (по чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ) и допълнителните изисквания на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за заемане на академичната длъжност „професор“ в научната област и професионално направление на конкурса;
- б) представените от кандидата научни трудове не повтарят такива от предишни процедури за придобиване на научно звание и академична длъжност;
- в) няма доказано по законоустановения ред плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

Оценка на научните трудове на кандидата

Тематично публикациите на доц. Я.Стоименова напълно отговарят на профила на обявения конкурс за придобиване на академична длъжност “професор”. Тяхната съдържателна актуалност и иновативност в търсенето на интегрални по своята природа подходи и решения към изследвания феномен са неоспорими.

Те са концентрирани около дискутираното сечение, а именно възможности на методиката на обучението по математика в началните класове във варианти за индивидуална подкрепа на ученици и диференцираните подходи за повишаване на качеството и ефективността на обучението. В това сечение се обособяват и няколко отделни изследователски фокуса, тематични центрове, всеки от които носи определени научни и практико-приложни приноси. Научно-изследователската дейност на доц. Я.Стоименова е фокусирана в сечението между педагогическото, методическото, научното и технологичното познание, дефинирано и изследвано.

Основният ѝ изследователски интерес е там, където се преплитат и влизат в симбиоза подходи, насочени към самостоятелната дейност на учениците и методическите аспекти в интерпретирането им.

Три са основните методически направления в публикациите на доц. Янка Стоименова, които се определят от предложените за рецензиране монографии:

- Монографията „Самостоятелната учебна дейност по математика в началните класове“ (УИ „Неофит Рилски“, стр. 279) е приета единодушно като хабилитационен труд на КС с протокол №6 от 28.03.2024 и дава отговор на въпроса как обучението по математика в началните класове може да се превърне в самообучение за усвояване на математически компетентности от учениците в начална училищна възраст. Концепцията е споделена и в статии № 9, 27,28.
- Монографията „Индивидуална помощ по математика на деца със социалнопедагогически проблеми“ е насочена към т.нар. „проблемни деца”, „трудни деца”, „деца в неравностойно положение” или „деца със социалнопедагогически проблеми”. Това са деца в норма. Тези деца се нуждаят от допълнителна работа, която

обикновено се реализира при самоподготовката по математика, независимо от мястото на провеждането ѝ (в социалнопедагогическите институции или в училище), т.е. нуждаят се от оказване на индивидуална помощ при усвояване на математическите знания, съобразена с индивидуалните им особености. Концепцията е споделена в статии и студии № 25, 28, 29, 33, 35.

- Монографията „Организация на творческата дейност на учениците в началните класове (математико-методически аспекти)“ разкрива специфичните особености на общите организационни форми на обучение на учениците в решаване на творчески задачи по математика и установява теоретично и практически при какви условия използването на фронталната, груповата и индивидуалната форма за организиране на творческа дейност по математика дават максимален ефект. Концепцията е споделена в статии № 12, 15, 16, 23.

В останалите статии и студии от предложения списък с публикации са разгледани методически идеи в образователната ни система; апробиране в практиката на система от упражнения за изграждане на умения за решаване на творчески задачи; изграждане на теоретичен модел на структурата на математическите способности на учениците в начална училищна възраст; разработване и предлагане на класификация на творческите задачи и други.

Приноси и цитирания

В авторската справка за научните приноси доц. Стоименова коректно извежда специфичните апробирани научни стойности, отразени в нейните трудове и публикации. Изразявам пълно съгласие с така изведените от кандидатката приноси моменти.

Доц. Стоименова представя справка за цитиранията на нейните публикации, подкрепена с доказателствен материал.

Цифрите от представената от доц. д-р Янка Стоименова справка надхвърлят в пъти стандартните изисквания за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“. При минимални 550 общ брой точки по показатели са реализирани 1657,5 брой точки, което още веднъж потвърждава постиженията на кандидатката. (Вж. 1. Документи; Справка № 4.1.)

Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към получените материали и документи по конкурса, които са отлично подредени и надлежно представени. Бих препоръчала на доц. д-р Стоименова да разшири фокуса си и да се насочи към разработването на публикации за реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация издания.

Заключение

- *Научно-приложното творчество на доц.д-р Я.Стоименова е свързано с проблематиката на конкурса.*
- *Представянето ѝ в международни и национални научни форуми я утвърждават като университетски преподавател с позиции. Тя се е доказала като отзивчив и уважаван колега и ръководител, отличен преподавател и активен изследовател. Нейните качества*

и експертиза напълно отговарят на профила на конкурса и академичната длъжност „професор“.

- *В професионалното ми общуване на различни равнища и форуми с колеги от Факултета по педагогика при ЮЗУ „Неофит Рилски“ мога да обобщя, че чрез визията за развитие на академичния състав (като ръководител на катедра и декан) и дейностите в тази насока, доц.д-р Янка Стоименова е успяла да създаде здрава основа на научно-практическа академична школа.*

Заключение за кандидатурата

След като се запознах с представените в конкурса материали и научни трудове и въз основа на направения анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научноприложни приноси потвърждавам, че научните постижения отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за заемане от кандидатката на академичната длъжност „професор“ в научната област и професионално направление на конкурса. Въз основа на гореизложеното, давам своята висока положителна оценка на кандидатурата и препоръчвам

на научното жури да предложи на компетентния орган по избора на Факултета по педагогика при ЮЗУ „Неофит Рилски“ да избере доц. д-р Янка Димитрова Стоименова да заеме академичната длъжност „професор“ в професионално направление 1.2. Педагогика (Методика на обучението по математика в началните класове – учебна дейност и математическо развитие), обявен в „Държавен вестник“ бр. 19 от 05.03.2024 г.

01.06.2024 г.

Изготвил становището:
Проф.д.н. Мария Баева

OPINION

BY PROF. DR. SC. MARIA BAEVA

REGARDING THE COMPETITION FOR THE ACADEMIC POSITION OF
"PROFESSOR" BY PROFESSIONAL FIELD 1.2. PEDAGOGY (METHODOLOGY OF
MATHEMATICS TRAINING IN PRIMARY GRADES - LEARNING ACTIVITY AND
MATHEMATICAL DEVELOPMENT), PUBLISHED IN "STATE GAZETTE" NO. 19
FROM 05.03.2024.

CANDIDATE: ASSOC. PROF. DR. YANKA DIMITROVA STOYMENOVA

Compliance of the procedure and the submitted documentation with the current regulations

I am presenting a written opinion prepared on the basis of Order No. 837/17.04.2024 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski" and the decision of the scientific jury. The opinion is in accordance with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Rules for its Application and the Rules for the Terms and Procedures for Acquiring Scientific Degrees and Holding Academic Positions at South-West University "Neofit Rilski".

To participate in the announced competition, only one candidate submitted documents – Assoc. Prof. Dr. Yanka Dimitrova Stoimenova.

The documents and materials presented by Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova comply with the Regulations for the conditions and procedures for acquiring scientific degrees and holding academic positions.

After examining the submitted documentation, it was found that the procedure was followed.

General biographical presentation of the applicant and teaching status:

The documents presented in the competition by Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova correspond to the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Rules for its Application and the Regulations for the terms and conditions for acquiring scientific degrees and occupying academic positions at the South-West University "Neofit Rilski".

In accordance with the requirements for the competition, the following materials are provided: autobiography, diplomas for higher education, diploma for the educational and scientific degree "doctor", document for occupying an academic position, certificate of work experience in the specialty, documents proving the fulfillment of the requirements under Art. 115, para. 1, item 2, list of publications (list of all publications and separately of those presented for participation in the competition), reference for publications, conferences, projects and scientific guides, reference according to a model for the fulfillment of the minimum national requirements for the relevant scientific field and the additional requirements of the South-West University "Neofit Rilski", reference to the citations, reference to the original scientific contributions, reference to the indicators under Art. 122, para. 2 with attached evidentiary documents, scientific works submitted for participation in the competition, summaries of peer-reviewed publications in Bulgarian and English, a copy of the announcement in the State Gazette.

The evaluation of the candidate is based on the information provided in the documents and professional biography. Yanka Stoimenova's areas of professional interest are related to:

- Methodology of teaching mathematics in primary grades,
- Methodology of teaching mathematics to children with special educational needs,
- Psychological-pedagogical foundations of creative activity in mathematics,
- Theoretical foundations of mathematics education in primary grades,
- Individual assistance in socio-pedagogical institutions,
- Pedagogical modeling of the lesson in primary school,
- Pedagogical technologies for the formation of mathematical concepts in 3-11 year old children,
- Organization of the environment for intercultural pedagogical interaction,
- Organization of self-training of children at risk,
- Educational technologies for work in kindergarten and primary school.

As a teacher (through the taught disciplines), as well as the head of the department (2011-2023) and dean of the Faculty of Pedagogy (from 2019), Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova focuses her attention and actions on:

- formation and development of professional and key competencies of future teachers in an academic environment;
- development of professional and key competencies through the practical training of students from pedagogical specialties;
- motivating and engaging students from pedagogical specialties in active and conscious participation in educational and educational-practical activities;
- development of author's approaches in the study disciplines led by the candidate - the holistic and competence approaches are the basis of the development of methodological strategies.

Assoc. Prof. Dr. Stoimenova has many years of teaching and extensive research experience in the field of mathematics education in elementary grades, including over 90 publications in the same field. He obtained his doctorate in 2003 in the professional direction of the current competition with a dissertation on the topic "Development of the mathematical abilities of elementary school students by solving creative tasks". She is an associate professor, doctor in professional direction 1.3. Pedagogy of teaching in ... (Methodology of teaching mathematics in elementary grades).

The teaching activity is according to the direction of the competition. Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova has participated in numerous research projects. The competition is provided with the necessary hours in the announced direction.

Fulfillment of the requirements for occupying the academic position

Publications submitted for participation in the contest

A total of 35 publications were submitted for participation in the competition procedure, of which 3 independent monographs directly related to the issues of the competition, 3 independent articles published in international refereed and indexed in world-renowned scientific journals; 24 articles published in non-refereed journals with scientific review (9 independent, published in Bulgaria and 15 independent, published abroad); 3 studies published in edited collective volumes, one of which co-authored and 2 university textbooks.

The analysis of the presented publications shows that:

- a) the scientific works meet the minimum national requirements (according to Article 2b, Paragraphs 2 and 3 of the „ЗЗАСРБ“ and the additional requirements of the South-West University "Neofit Rilski" for occupying the academic position of "professor" in the scientific field and professional direction of the competition;
- b) the scientific works presented by the candidate do not repeat those from previous procedures for acquiring a scientific title and academic position;
- c) there is no evidence of plagiarism in the scientific works submitted for the competition.

Evaluation of the candidate's scientific works

Thematically, the publications of Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova fully correspond to the profile of the announced competition for the acquisition of the academic position of "professor". Their topical relevance and innovation in the search for integral in nature approaches and solutions to the studied phenomenon are indisputable. They are concentrated around the discussed section, namely possibilities of the methodology of teaching mathematics in primary grades in options for individual support of students and the differentiated approaches to increase the quality and effectiveness of the training. In this section, several separate research focuses and thematic centers are distinguished, each of which brings certain scientific and practical contributions. The research activity of Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova is focused on the intersection between pedagogical, methodical, scientific and technological knowledge, defined and researched. Her main research interest is where approaches focused on students' independent activity and methodological aspects in their interpretation are intertwined and enter into symbiosis.

There are three main methodological directions in the publications of Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova, which are determined by the monographs proposed for review:

- The monograph "Independent learning activity in mathematics in the primary grades" (South-West University "Neofit Rilski", p. 279) was unanimously accepted as a habilitation work of the KC with protocol No. 6 of 28.03.2024 and gives an answer to the question of how the teaching of mathematics in the primary classes can become self-learning for the acquisition of mathematical competences by students of primary school age. The concept is also shared in articles #9, 27,28.
- The monograph "Individual help in mathematics for children with socio-pedagogical problems" is aimed at the so-called "problem children", "difficult children", "disadvantaged children" or "children with socio-pedagogical problems". These are normal children. These children need additional work, which is usually implemented during self-training in mathematics, regardless of the place of implementation (in socio-pedagogical institutions or at school), i.e. they need individual assistance in acquiring mathematical knowledge, tailored to their individual characteristics. The concept is shared in articles and studies #25, 28, 29, 33, 35.
- The monograph "Organization of the creative activity of students in primary grades (mathematical-methodical aspects)" reveals the specific features of the general organizational forms of training students in solving creative tasks in mathematics and establishes theoretically and practically under what conditions the use of frontal, group and the individual form for organizing creative activity in mathematics give the maximum effect. The concept is shared in articles #12, 15, 16, 23.

In the remaining articles and studies from the proposed list of publications, methodological ideas in our educational system are considered; testing in practice a system of exercises for building skills for solving creative tasks; building a theoretical model of the structure of mathematical abilities of primary school-aged students; developing and offering a classification of creative tasks and others.

Contributions and citations

In the author's reference for scientific contributions, Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova correctly states the specific approved scientific values reflected in her works and publications. I fully agree with the candidate's contributions.

Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova presents a report on the citations of her publications, supported by evidentiary material.

The figures from the report presented by Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova many times exceed the standard requirements for fulfilling the minimum national requirements for occupying the academic position of "professor". With a minimum of 550 total points in terms of indicators, 1657.5 points were achieved, which once again confirms the candidate's achievements. (See 1. Documents; Reference no. 4.1.)

Critical notes and recommendations

I have no critical remarks about the received materials and documents on the competition, which are perfectly organized and properly presented. I would recommend Assoc. Prof. Dr. Stoimenova to expand her focus and basically to go on the development of publications that are referenced and indexed in world-famous databases with scientific information.

Conclusion

- The scientific and applied creativity of Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova is related to the issues of the competition.
- Her presentation in international and national scientific forums confirm her as a university teacher with positions. She has proven herself to be a responsive and respected colleague and supervisor, an excellent teacher and an active researcher. Her qualities and expertise fully correspond to the profile of the competition and the academic position of "Professor".
- In my professional communication at various levels and forums with colleagues from the Faculty of Pedagogy at South-West University "Neofit Rilski" I can summarize that through the vision for the development of the academic staff (as head of the department and dean) and the activities in this direction, Assoc. Prof. Dr. Yanka Stoimenova has succeeded to create a solid foundation of a scientific and practical academic school.

Application conclusion

After having familiarized myself with the materials and scientific works presented in the competition and based on the analysis of their significance and the scientific and applied scientific contributions contained in them, I confirm that the scientific achievements meet the requirements of „ЗПАКРБ“, the Regulations for its application and the Regulations of the South-West University "Neofit Rilski" for the candidate to occupy the academic position of

"professor" in the scientific field and professional direction of the competition. Based on the above, I give my high positive rating to the application and recommend of the scientific jury to propose to the competent authority for the selection of the Faculty of Pedagogy at the South-West University "Neofit Rilski" to elect Associate Professor Doctor Yanka Dimitrova Stoimenova to occupy the academic position of "Professor" in professional direction 1.2. Pedagogy (Methodology of teaching mathematics in elementary grades - learning activity and mathematical development), announced in the "State Gazette" no. 19 of 05.03.2024.

01.06.2024

Prepared the opinion:

Prof. Dr. Sc. Maria Baeva